

Hergün

İki harb arasındaki farklar

Yazan: Muhittin Birgen

Bu harb ile Cihan Harbi arasında yapılan mukayeseler, hakikaten dikkate değer müşahedelerdir. Arada sırada yaptığımız bu mukayeseleri, bugün, bir de harbin mucib olduğu zayıf sahasına nakletmek istiyorum.

Bu harbin bariz vasıflarından biri de, orduların daha büyük ve kullanılan makine, alet ve malzemenin daha gelişmiş, daha çok olmasına rağmen, bir büyük meydan muharebesinin neticesini tayin eden hareketler içinde, muhariblerin verdikleri ölü ve yaralı adedinin azlığıdır. Şimdiye kadar bu hususa dair bir takım rakamlar negredildi. Şayia, rivayet, tahmin ve propaganda rakamlarını bir tarafa bırakır ve resmi rakamlarla itifa ederse görülmüyor ki bu harbin bidayetinden Fransa harbinin sonuna kadar bütün muhariblerin verdikleri ölü miktarı cem'an üç yüz bini geçmiyor. Halbuki, bu hadiseler arasında da büyük askeri hareketler yapıldı; memleketler istila edildi. Bu hareketler Cihan Harbindeki usuller ve vasıtalarla yapılmış olsaydı kim bilir kaç milyon insanın ölmesi icab ederdi. Geçen harbin mahdud bir mücadele sahası olan Verdun'da Almanlar dört yüz bin ölü vermişlerdi. Yalnız bir Tanenberg harbinde yüz binden fazla insan mahvolmuştu. Görülüyor ki bu harbin öteki harbe nispetle mal olduğu insan hayatı çok nisbetsiz derecede azdır.

Sistematiği askeri hareketlerin cereyan ettiği muharebe sahalarında olduğu gibi, başlı başına yeni bir mücadele vasıtası olarak kendisini ilk defa bu harbe meydana atan tayıyare muharebelerinde de aynı müşahedeyi yapabiliriz. Meselâ, iki ay kadar bir zamandanberi Londra üstünde ve harbin en şiddetli muharebeleri oluyor ve şehre müte'madiyen gayet ağır bombardıman düştüğü görülüyor. Eğer bu vak'ayı, bu muharebeden evvel hayalen tasavvur etmiş olsaydık, Londrada bir günlük bombardımanın on birlerce ölü ve yaralı vereceğini tahmin ederdik. Halbuki, şimdi anladığımız göre, Londranın bütün zayıfları on bin ölüden ibarettir ki iki aylık müthiş bir bombardımanın verdiği bu netice, insan hayatı bakımından, hiç bir şey değildir! Bundan dolaydır ki Londra kendisini azimle müdafada devam ediyor. Çünkü bu, tahmin edilmez bir zayıflık nisbeti değildir.

İki harb arasındaki mukayesenin verdiği bu netice, hiç şüphesiz, iki zaman arasında değişmiş olan harbin usullerinin mahsulüdür. Şimdiki harbe insanın ziyade malzeme harbi ediyor ve insanın bütün gayretini, malzemesini, vasıtalarını bir taraf en iyi şekilde kullanmaya, diğer taraftan da bunların tahribatından en iyi bir şekilde kurtulmaya çalışmak gayesini güdüyor. Bu harbi netice, bundan evvelki muharebe usullerinin hilafına olarak, bu defaki muharebede insanlar, sade göğüs erile ve kahramanlıklarla değil, aynı zamanda teknik vasiye, teknik bilgi ve bir de teşkilât kudretleriyle harbi ediyorlar.

Acaba bu fark, insanlık için bir kazanç sayılabilir mi?

Muhittin Birgen

Millî Müdafaa Vekilli şehrimizde

Millî Müdafaa Vekilli Saffet Arıkan dün sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiş. Haydarpaşa garına mülki ve askeri erkân tarafından karşılanmıştır. Vekil, şehrimizde birkaç gün kalarak tetkiklerde bulunacaktır.

TAKVİM

Birinciteşrin	
Rumi sene 1856	28
Arabi sene 1859	
Birinciteşrin 18	Rosni sene 1940
	Hısr 176
PAZARTESİ	
GÖNEŞ	RAMAZAN
S. D.	S. D.
6 24	4 47
1 18	11 88
Öğle	İkinci
S. D.	S. D.
11 58	14 50
17 11	18 48
6 45	9 39
	12 1
	1 32

Ankara'ya göre saat farkları:
İmsak: 4.31, Güneş: 6.07, Öğle: 1.42, İkinci: 14.37, Akşam: 16.57, Vatsi: 18.27.

Resimli Makale:

Bazı kimseler maddeten ve manen hakiki seviyelerinin fevkinde görünmek meraklıdırlar, daima zengin hareket etmek, bilgin geçinmek isterler. Bu gibi adamlar bir bakımdan istikbali halde yiyen mirasçılara benzerler, bir başka bakımdan da kısa bir zaman içinde güllük olmaya mahkûmdurlar.

Arkası gelmedikçe bitmeyen servet, üst cılas biraz kazanınca meydana çıkarmayan cehalet yoktur. Başkalarını aldatmaya çalışan insan her şeyden evvel kendi kendisini aldatır ve hesabın sonunda mutlaka zararlı çıkar. İnsana en uygun gelen vaziyet maddeten ve manen kendi seviyesine uyan vaziyettir.

Saklanan görünür

Sözün kısası

İzcilerimiz

E. Ekrem Talu

Bizim izciler, yarının yığıl vatan koruyucuları, bir günündenberi Ankarada misafir buluyorlar. Sabah ve akşam derleme gidip gelirken onlara sokakta rastlıyoruz: Aziz yurdumun aslan gibi çocukları!

Çehrelerinde asla câli olmayan bir vakar var.. vazifesinin ehemmiyetini müdrik olanların vakarı. Şaka değil: Yarı, Büyük Sefin Millet Babasının huzurunda, geçiş resmine iştirak edecekler. Tribünleri dolduran bütün resmi ve gayri resmi, Başşehirin ahali onlara iftiharla ve güvenle bakıyor.

İstikbal geçiyor! diyecekler. Evet! On yedi yıllık genç Türkiye'nin istikbali gene bu genç ellerdedir. Hiç bir gençlik, omuzlarında böyle mukaddes bir emanet, bu derece mühim bir mes'uliyet taşımaz. Buna karşılık, hiç bir nesil de bunun kadar bahtiyar değildir. Terrib bunları Atatürk ve İnönü nezdinde adlandıracağız.

Bizim izcilerin başları o sebepten dik duruyor.. ninni olarak istiklal marşını işiten kulaklar eğilemez. Üçer, beşer, grup halinde, Cumhuriyet merkezinin asfalt kaldırımlarında, şehri benimseyen emindimlerle yürüyorlar. Her biri mehduni terbiyenin necib timsali.

Kimi İzmirden, kimi İstanbuldan, kimi de gene yurdun herhangi bir muayezecine bucağın gelmiş. Derhal tanışmış, abahab oluvermişler. Nasıl olmasınlar ki hepsi de vatanın bölün kabul etmez, tek ve müsterek bir varlık olduğunu biliyorlar. Onlar kendilerini yakınlaştıran, birleştirilen tek bir sıfat tanıyorlar: Türklük!

Her şeyden üstün olan bu mukaddes sıfat hepsinin müsterek gururu medarıdır. İnanmazsanız, şu grupun önünde giden bayrağa müteveccih nazarlardan kıvanca dikkat edin. O nazarlarda Kemalizmin bütün ideolojisini farkedersiniz.

Hayrî Tarih'in en büyük Adami, kurduğu rejimi bunlara emanet etmekle, asla yanılmadı. Bugünkü Türk gençliğinin eli şüphesiz ki en emin eldir. Bunu ben, o gençlikle her gün temasda bulunan bir hocasıfat ve tecrübesile söylüyorum.

Şimdi de, izcilerimize bakiyorum.. yarmık Türk ordusu, bugünkü Türk ordusundan aşağı kalıyacaktır. Ve bugün herhangi bir taarruzdan masunluğunu bildiğimiz için topraklarında müstarih yaşadığımız vatan, bizden sonra gelecek nesillerde de aynı huzur ve emniyet içerisinde yaşatacaktır.

Bana bu kanaati veren ve gönüllü mü sevince dolduran Türk gençliği ve onu temsil eden izcilerimiz var.. olsunlar!

E. Ekrem Talu

Bayram

İstanbul Müftülüğünden: Birinciteşrinin yirmi sekizinci Pazartesi günü Ramazan Şerifinin yirmi altıncı müsadif olmakla (Bu akşam) Leyli kadir, İkinciteşrinin birinci Cuma günü Bayram olduğu ilân olunur.

BAYRAM NAMAZI

S. D.

7 7

Düzcce İcra Memuruğundan: Doktor Fahri veresesine (2000) kırsur lira ödemiye borçlu Düzcce'nin Çömükbekir mahallesinden ölü Nalbant oğlu Ahmed Lütfinin işbu borcundan dolayı ipotekli bulunan Düzcce'nin Çömükbekir mahallesinde kâim bir bahisevdeki hisse şayiası diğer borçluların hisseleri birlikte açık artırma suretiyle satışa çıkarılmıştır.

Borçlu veresesinden kızı ve Ahmed Mutlu karısı Zehranın ikametgâhi meşhul bulundugundan satış ilânı tebliğ edilememiş ve ilân tebliğ ifasına karar verilmiştir.

1 ci artırma 6/11/940 tarihinden Çazamba günü saat 15 de ve 2 ci artırma da 19/11/940 tarihinden Cumartesi günü saat 11 de Düzcce icra dairesinde yapılacakından mezbur Zehranın yazılı günlerde icra dairesine müraacatla borcu ödemediği takdirde satış ilânı edileceği ve badehu bir güne nakaraza hakkı olamayacağı tebliğ ilânına kâim olmak üzere ilân olunur. 940/28

Bayram çocukta neşeyi doğuran en iyi vasıta!

Çocuklarımızın BAYRAM'ınla.. rını hazırlarız ULUSUN yardım ve sefkatine muhtaç yavrularını da sevdiririz için Çocuk Esirgeme Kurumuna yardımında bulunmanızı Kurum saygı ile diler.

Şehir Haberleri

Bir fırıncı dün arkadaşını vurdu

Yarası çok ağır olan mecrah hastaneye kaldırıldı

Galatada Perşembepazarında Yusuf firmasında çalışan Sadullah ile arkadaşı Mehmed dün akşam üzeri sarhoşluk yüzünden kavga etmişlerdir. Kavga esnasında Sadullah bıçağını çekerek Mehmed'i kalçasından, baldırından ağır surette yaralamıştır. Yaralı Mehmed cankurtaran otomobiliyle Beyoğlu Belediye hastanesine kaldırılmış, tedavi altına alınmıştır. Mehmedin yaraları ağırdır. Carih Sadullah bıçağıyla beraber firar ederken zabıta memurları tarafından yakalanmıştır.

Hâdisa etrafında zabıtaca tahkikat devam edilmekte ve vak'anın başka esaslı bir sebebi olup olmadığı araştırılmaktadır.

Amerika külliyyetli Tütün istiyor

Amerika tarafından mübayaaya edilen tütünlerimizin gördüğü rağbet üzerine, bugünkü piyasa dahilinde yapılan satışların daha artırılması alâkadar firmalar tarafından talep edilmektedir. Fakat İngiltere tarafından harice satılacak bütün tütünlerimizin mübayaaya edilmek tasavvurları, şimdiki halde yalnız evvelce yapılan siparişleri önlemeği mümkün kılmaktadır.

Sirkeci garında yangın

Sirkeci garı dün bir yangın tehlikesi atlatmıştır. Marşandiz garında bulunan küçük bir baraka henüz anlaşılabilen bir sebebden dolayı ateş almış, baraka kâmilan yandıktan sonra yetişen itfaiye tarafından ateş söndürülmüştür.

Yangın etrafında, zabıtaca tahkikata başlanmıştır.

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu İstiklal caddesinde komedi kısmında Akşam saat 20,30 da DADI

Şehir tiyatrosu komedi kısmında Ustâd Muhlis Sabahattin'in eseri Yarın gündüz matine saat (15,30) da Efenin aşkı Millî operet 4 perde Yarın gece suare 6 da 1 - Kerem aşkı Müzikli şark masalı 2 - (Muhasebeci Mutedil efendi) Müzikli komedi 2 perde

Bu akşam Beyoğlu Halk sinemasında AFACAN vovül 4 perde

«Son Posta»nın edebî tefrikası: 91

YEŞİL TULUMBA

Yazan: Ercüment Ekrem Talu

Yerde, öteye beriye atılmış boş tenekeler, sepetler, zerzevat süprütüleri vardı. İçeriden dışarıya ağır, iğrenç bir koku neşeliyordu. Girdi, arkasından kapıyı kapadı, Pabuçlarını çıkarıp, çorapları, merdiveni yavaş yavaş tirmişti. Yukan sofa, pislik bakımından, aşağıki taşlıktan pek de farklı değildi. Saimin yatması lazım gelen oda kapısının önünde ve yerde, içinde yağlar donmuş boş bir iki tabak taşıyan kirli bir tepsi, tepsinin de başında, yalanan miskin bir kedi duruyordu.

Hayvan, Müjgân'ın görüncü yaydan fırlamış bir ok gibi savuştu. Kadına, gayri ihtiyarı, bir acıma

Cumhuriyet Bayramı öğleden sonra başlıyor

Bayramı Başvekil Doktor Refik Saydam saat 13 de bir nutukla açacak

Cumhuriyetin 17 nci yıldönümü bayramı bugün öğleden sonra başlamış bulunacaktır.

Başvekil Dr. Refik Saydam bugün saat 13 te bir hitabe ile bayramı açacaktır.

Şehrimizde bir müddetberi Cumhuriyet bayramı için yapılmakta olan hazırlıklar tamamen ikmal edilmiştir. Şehrin büyük caddelerine takar kurulmuş, sokaklara cumhuriyetin 17 yıldığı yapılmış ve ileriyi gösteren afişler asılmıştır.

Taksim Cumhuriyet meydanındaki tribün inşaatı da bitirilmiş, âbide etrafına sütunlar dikilmiş, Sular İdaresi tarafından elektrik ve su tesisatı yapılmıştır.

Bayram münasebetle bütün resmi daireler ve okullar bugün öğleden sonra tatil edilecek, resmi ve hususi binalar, ticarethaneler, kara ve de-

Anasından dayak yiyen delikanlı

Küçükmustafapaşada oturan Rizeli Ahmed isminde bir adam, polise müraacaat ederek, anası Eminenin, kaptan Hakkı ile bir olup kendisini sopa ile dövdüklerini iddia etmiştir. Zabıta, bu garib şikâyet üzerine, tahkikata başlamıştır.

Mezbaha motöründen düşüp yalanan hammal

Mezbahada et motöründe çalışan ameleden Hayri, motörden et taşınca birdenbire müvazenesini kaybederek düşmüş ve motörün çengeli sağ kaburgasına saplanmıştı.

Ağır surette yalanan Hayri cankurtaran otomobiliyle Beyoğlu Belediye hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Eminönü Halkevinin yeni binası bugün açılıyor

Çağaloğlunda yeni yapılan Eminönü Halkevi binasının açılış töreni bugün öğleden sonra saat 15,30 da yapılacaktır.

Yeni binada ilk olarak bu gece Süad Tenik, Münif Fehân, Hüsnü Cantürk, İhsan Erkiç ve İhanın eserleriyle bir nümune amatör fotoğraf sergisi açılacaktır. Sergi 15 gün saat 13 ten 19 a kadar herkes tarafından gezilebilecektir.

İki kurşun hırsızı yakalandı

Ahmed ve Moiz adlı iki kişi dün akşam Sultanahmedde Köprülü hamamı üzerindeki kurşunları çalarken Jandarmalar tarafından yakalanmışlardır.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Muharrirlerden biri kendi kendine soruyor:
— Bu harb nasıl bitebilir?
Ve sualinin cevabını da kendisi veriyor:
— Bir muharibin bıkmasıyla, içten çökmesiyle, dövüşmekten usanç getirmesiyle.
Akla yaktı gelmiyen bir buluş değildi, belki fazla can zayı-

atımın da önüne geçer, yalnız küçük bir mahzuru var.
Kendi hesabımıza biz muharib milletlerin muharebeden bıktıklarını, dövüşmekten usanç getirdiklerini kolaylıkla gösterebileceklerine, içten çökmenin de çabuk olacağına inanmıyoruz, ey okuyucu sen;

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

tiğinden hiç bir söz söylemedi. Sade, bakıyor, bakıyordu.
Müjgân da kendinde lâkırdı edecek takat bulamıyor, o da susuyordu.

Bu sahne, böylece bir iki dakika kadar sürdü. derken, Saim efendi, yatağının içinde davranmak istedi. Dirseklerinin üzerine dayandı. Fakat derman namına bir şey kalmamıştı. Kuruyan dudaklarının üzerinde, pash dilini gezdirdikten sonra, solur gibi:
— Müjgân! dedi. Sen misin? Nereden.. niçin geliyorsun?

Genç kadın heyecan içinde idi. Hakikati söylemenin yersiz olacağını düşünemiyerek cevap verdi:
— Mihâliçten geliyorum! Eşyama almağa geldim.
Hasta işitmedi; yahud ki işitti ise de anlayamadı.

— Yoksa.. hasta olduğumu mu duyduydun?
— Hayır. Kimden duyacaktım?
— Bilmem. İhsanın içine doğar.. bazan. Otuksana!
Müjgân, hatırım kırmadı. Yerde atlı duran ufak minderlerden biri -

ne diz çöktü. Aylarca aynı yastığa baş koyduğu adamın yüzüne dikkatle ve merhametle bakıyordu. O, sarfettiği gayretten yorgun düşmüş, gözlerini kapamıştı. Göğsünden, iç tırmalayıcı bir hınlı çıkıyordu.

Tekrar uyandı.
— Müjgân!
— Efendim!
— Su ver bana.. içim yanıyor.. Kadın kalktı, hücrenin rafında duran tozlu sürahiden doldurduğu bardağı hastaya uzattı. Saim efendi bardağı alırken, eli, mutallaka suyun eline değdi.. yamyordu.

Suyu, kana kana içtikten sonra bir parçacık kendine gelir, derman bulur gibi oldu. Hasta başlığını Müjgânın yüzüne tevcih ile, aynı suali tekrar etti.

— Niçin geldin?
Bu sefer hakikati söylemek icab etti:
— Değicecek elbisem, çamaşırım yoktu; ötemi berimi almağa geldi idim.
Derisi kemiğine yapışmış, toprak rengini almış bir el, karşı odayı işaret etti.
(Arkası var)

